

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/12282

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 331

002867

03 MART 2010

Konu :Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığının 08.02.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-19543 sayılı yazısı.

Bartın Milletvekili Sayın M. Rıza YALÇINKAYA'nın, tarafıma tevcih ettiği 7/12282 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

**BARTIN MİLLETVEKİLİ SAYIN M. RIZA YALÇINKAYA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/12282)**

Sorular 1-6:

Ülkemizde 1960 yılından beri bir türlü sonuçlandırılmayan Nükleer Santral ihalesi ile ilgili, yeni bir yola çıkıldığını ve nükleer santrallerin "devletten devlete anlaşma" yöntemiyle yapılacağını basından öğreniyoruz. En son; Mersin Akkuyu da kurulması planlanan ve 2008 yılında ihalesi yapılan ilk nükleer santral işi için, yerli ve yabancı olmak üzere toplam 13 firma şartname almış, şartnamedeki belirsizlikler nedeniyle ihaleye 6 zarf ulaşmış, bunlardan 5 adedinden teşekkür mektubu çıkmış, ihaleye tek teklif veren firma ise Jsc Atomstroyexport/Rusya, Jsc İnter Rao Ues/Rusya ve Park Teknik Elektrik Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş./Türkiye Ortak Girişimi olmuştur. Fakat yapılan bu ihalede; Danıştay'ın, nükleer santral ihalesi yönetmeliğinin bazı maddeleri için vermiş olduğu yürütmeyi durdurma kararının ardından iptal edilmiştir.

Bu nedenlerle;

-Nükleer santraller güvenlik, maliyet ve verimlilik açısından çok sayıda soruya cevap verememektedir. Nükleer santral kurulması konusunda, Türkiye'nin hazırlıklı olduğunu düşünüyor musunuz? "Devletten devlete anlaşma" yöntemiyle kurulması düşünülen santralla ilgili birçok belirsizliklerin yaşanmayacağı garanti edilebilir mi? Yapılacak olan anlaşmanın kabul edilebilir, tutarlı ve güvenli bir anlaşma olabileceğini düşünüyor musunuz?

-Nükleer santrallerin maliyet hesabında; kullanılacak olan teknoloji, santralin kurulu gücü, kamulaştırma, yakıt temini, finansman koşulları, elektriğin satın alınma koşulları gibi birçok parametre etkili olduğuna göre, yapılacak anlaşma yöntemi ülkemizi her koşulda Rusya ya bağımlı hale getirmeyecek midir?

-Türkiye, Rusya tarafından kurulacak olan nükleer santralin yaratacağı tehlikeler nedeniyle, devamlı tehdit altında olmayacak mıdır? Kurulumu yıllar süren, ömürleri kısa, maliyetleri milyar dolarları bulan ve dünya ülkelerinin artık terk ettiği, nükleer santral yatırımlarında, bu kadar aceleci ve inatçı olmanın gerekçeleri nelerdir? "Devletten devlete anlaşma" yöntemi neden yenilenebilir enerji kaynakları için düşünülmemektedir? Bu yatırımlara neden öncelik verilmemektedir? Türkiye de Özellikle rüzgar ve güneş enerjisi yatırımlarına hız verilmesi gerekirken, neden nükleer santral yatırımlarına yönelinerek, Türkiye'nin altına dinamit yerleştirilmeye çalışılmaktadır?

-Milletlerarası anlaşmalarda, Anayasaya aykırılık iddiasıyla dava açılmayacağı nedeniyle, bu kadar önemli bir konuda ülkeler arası bir hukuki boşluk yaratılmış olmayacak mıdır? Bu yaratılan hukuksuzluğun sorumlusu kim olacaktır?

-Rusya'dan sonra başka hangi ülkelere santral kurma sözü verilmesi düşünülmektedir?

-Yapılacak olan "devletten devlete anlaşma" yöntemi ile özel sektörün girişimleri ve rekabet ortamı engellenmiş olmayacak mıdır?

Cevaplar 1-6:

Bakanlığımızca, enerji arz güvenliğimizin sağlanması ve enerji talebimizin karşılanması amacıyla; son yıllarda enerji piyasamızın rekabete dayalı ve şeffaf bir piyasa anlayışı çerçevesinde yeniden yapılandırılması, enerji kaynaklarımızın çeşitliliğinin artırılması, nükleer enerjinin elektrik üretim potansiyelimizin tespit edilmesi ve azami ölçüde kullanılması, yeni enerji teknolojilerinden yararlanılmasına yönelik yasal ve teknik kompozisyonuna dahil edilmesi, yeni enerji teknolojilerinden yararlanılmasına yönelik yasal ve teknik çalışmalar yoğunlaştırılmıştır. Söz konusu çalışmalar ile ülkemizin dışa bağımlılığının ve ithalattan kaynaklanan giderlerin azaltılması hedeflenmiştir. Bunun yanı sıra Yüksek Planlama Kurulunun 18.05.2009 tarih ve 2009/11 sayılı kararı ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Stratejisi Belgesi"nde, 2023 yılında yenilenebilir kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının en az %30 seviyesinde olması, rüzgar enerjisi kurulu gücünün 20.000 MW olması, elektrik

enerjisi üretimi için uygun olduğu bu aşamada belirlenmiş olan 600 MW'lık jeotermal potansiyelimizin tamamının işletmeye girmesi, elektrik üretimindeki doğalgazın payının %30'un altına düşürülmesi ve 2020 yılına kadar nükleer santrallerin elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının en az %5 seviyesine ulaşması hedeflenmektedir.

Nükleer enerji üretimine yönelik tesisler, ülkemizde nükleer teknoloji alt yapısının gelişmesine katkı sağlayacaktır. Nükleer güç santrallerinin maliyetinin hesaplanmasında, kullanılacak olan teknoloji, santralin kurulu gücü, kurulacak bölgenin fiziki ve jeolojik koşulları, lisanslama faaliyetleri, kamulaştırma, yakıt temini, finansman koşulları, nükleer santrallara uluslararası talep yoğunluğu, uygulanacak olan model ve üretilen elektriğin satın alınma koşulları gibi birçok faktör önemli rol oynamaktadır. Tüm bu parametreler ülkeden ülkeye değişiklik göstereceği gibi yöreden yöreye de değişiklik gösterebilmektedir. Önergede söz edilen nükleer santrallerin güvenlik, maliyet ve verimlilik açısından çok sayıda soruya cevap veremediği iddialarına Bakanlığımızca katılmamaktadır. Modern nükleer santrallerin ömürleri 40 ile 60 yıl arasındadır. Ayrıca düşük işletme ve bakım maliyetleri nedeniyle nükleer enerji santralleri kısa sürede ilk yatırım maliyetlerini karşılayabilmektedirler. Halen Dünyada (436) adet nükleer reaktör işletmede olup 14 ülkede ise (56) reaktör inşa halindedir. Üretimde olan nükleer santraller dünya elektrik talebinin yaklaşık %16'sını karşılamaktadır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler tarafından son yıllarda yeni santral siparişleri verildiği ve inşaatlarına başlandığı gözlenmektedir.

Ülkemiz nükleer teknoloji geliştirme ve enerji üretmeye yönelik hedeflerine ancak kararlı bir nükleer program dahilinde, ulusal endüstrimiz ve insan gücümüz ile ulaşabilecektir. Bu bağlamda, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, nükleer teknolojilerin ülke menfaatine kullanılmasına yönelik gerekli çalışmalarda öncülük etmeye devam etmekte ve Bakanlığımızca da her türlü katkı sağlanmaktadır. Bu çerçevede nükleer santral kurulmasına yönelik olarak, Rusya Federasyonu ile görüşmelere başlanmıştır.